

Romfartuna kyrka

Arkeologisk antikvarisk kontroll

Fornlämning Romfartuna 33:1
Romfartuna Prästgård 1:3
Romfartuna socken
Västerås kommun
Västmanland

Ulf Alström

Romfartuna kyrka

Arkeologisk antikvarisk kontroll

Fornlämning Romfartuna 33:1
Romfartuna Prästgård 1:3
Romfartuna socken
Västerås kommun
Västmanland

Ulf Alström

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmmd.se

© Kulturmiljövård Mälardalen 2010

Omslagsfoto: Krucifixet på Romfartunas kordörr möjligen från 1500-talet (Bonnier 2008). (Foto och photoshop U. Alström.)

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01407.

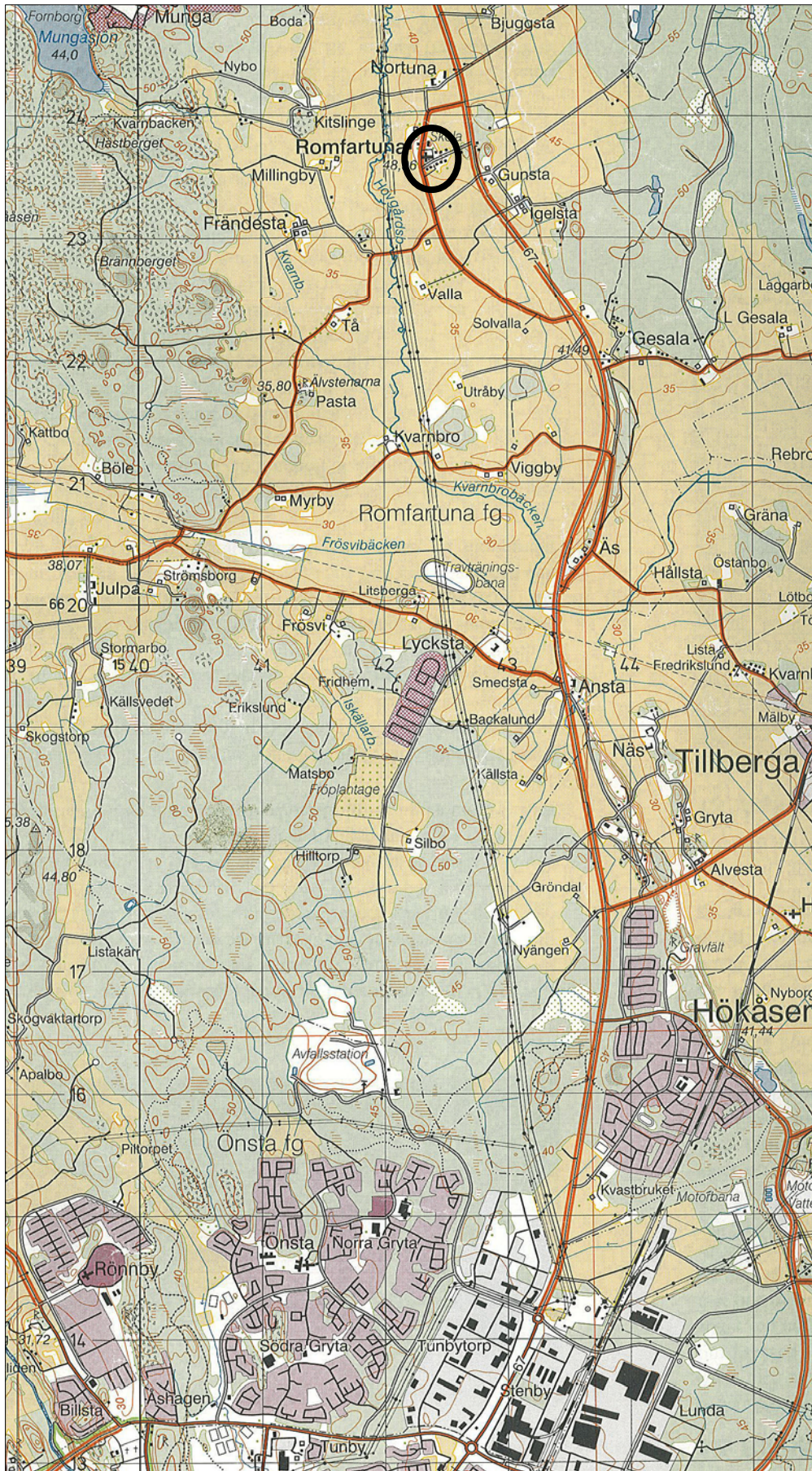
ISSN: 1653-7408
ISBN: 978-91-86255-89-3

Tryck: Just Nu, Västerås 2010.

Innehåll

Sammanfattning.....	5
Inledning.....	6
Bakgrund	6
Målsättning och metod	8
Genomförande	9
Referenser.....	16
Kart- och arkivmaterial.....	16
Otryckta källor.....	16
Litteratur.....	16
Tekniska och administrativa uppgifter	17
BILAGA.....	18
Bilaga 1. Fyndtabell.....	18

Figur 1. Undersökningsplatsens läge markerat med en ring. Utdrag ur topografiska kartan. Skala 1:50 000.

Sammanfattning

På grund av omfattande schaktningsarbeten för ny el, värme och VA i och omkring Romfartuna kyrka, som ligger cirka 13 km norr om Västerås intill riksväg 67, har en arkeologisk antikvarisk kontroll genomförts i samband med grävningsarbetet.

I schaktsträckan utanför den östra kyrkogårdsmuren påträffades rester efter två brandgravar som utifrån ¹⁴C analys kan dateras till romersk järnålder.

Schakten innanför kyrkogårdsmuren, d.v.s. runt kyrkan visade att mängder med matjord fraktats till platsen. Anledningen bör vara att det naturligt inte fanns tillräckligt med material för att uppnå önskat djup för gravarna. Kyrkogården är kuperad med berg i dagen. Norr om kyrkan där relativt mycket ben påträffades kan gravdjupet inte ha varit mer än 0,9 m. Sedan tillstötte berg.

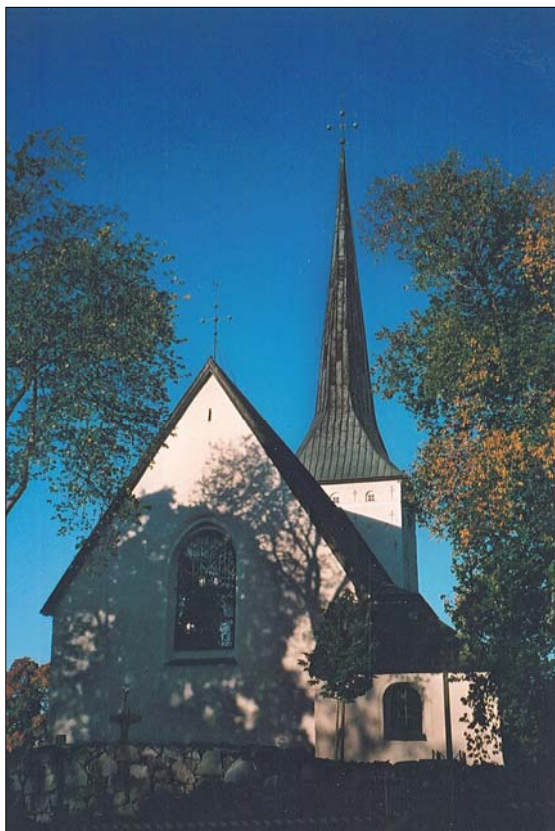
Schakten inne i kyrkan avslöjade att ett gruslager på 0,3 m lagts ut i kyrkans långhus. Detta omfattande arbete kan grovt dateras till omkring 1700 med hjälp av kritpipsfragment som låg i lagret.

Två koncentrationer med sten i schakten antyder att en äldre kyrka stått på platsen. Den har i så fall varit 6,0–6,5 m bred.

I norra långschaktet framkom efter ytterligare grävningar för kablar och ledningar ett tegelgolv som bör tidsfästas till 1623 då det konstaterades att bl.a. ett tegelgolv var i gott skick. Biskopsvisitation i Romfartuna 1623 genomfördes av ingen mindre än Johannes Rudbeckius.

Inledning

Under hösten 2009 utfördes omfattande schaktningsarbeten i och omkring Romfartuna kyrka. Anledningen var att ny el, värme samt VA skulle installeras i kyrkan. Den arkeologiska antikvariska kontrollen som utfördes av Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen skedde under september, oktober och november 2009 efter ett beslut av Länsstyrelsen i Västmanlands län 2009-09-08 (dnr 431-7619-09). Den arkeologiska kontrollen beställdes av Västerås kyrkliga samfällighet som också bekostade arbetet. Samordnare för allt arbete vid Romfartuna kyrka var Svensk Klimatstyrning, Kolbäck.

Figur 2. Romfartuna kyrka från öst i september 2009. (Foto U. Alström.)

Bakgrund

Romfartuna är i skriftliga källor känt sedan 1325 då det stavas ”rumfaratunum”. Namnet syftar säkert till sockennamnet eftersom det nämns i samband med en präst med namnet Lars, ”domino Laurensio curato in rumfaratunum” (Chatolic Encyklopedia: Curate). Sockenbenämningen ”parochia” dyker först upp i källorna 1333, ”parochia runfaratunum” (Ortnamnsarkivet).

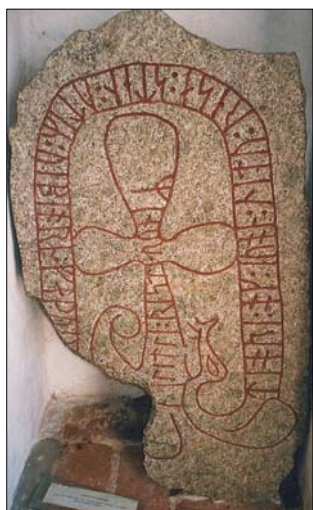
Namnet Romfartuna har diskuterats. Den folkliga traditionen hävdar att en sockenbo en gång rest till Rom. Man bygger sägnen på att ”Rumfari” d.v.s. Rom-fararen faktiskt finns belagt i västnordiskt och engelskt material. Närmast till hands är ändå att tolka namnet till slättbor, rumfarar (Ståhl 1985, Wahlberg 2003). Även ortnamnen på Öland som innehåller ”rum” anses betyda öppen plats (Hallberg 1985).

Namnet Romfartuna innehåller även den mycket viktiga efterleden Tuna som betyder inhägnad. Om detta råder enighet, men vilken betydelse denna inhägnade plats skulle ha haft och till vilken tidsperiod den kan placeras diskuteras fortfarande. Man kan ändå säga att tuna-namnet betecknar en stor och viktig gård eller by (Ståhl 1985). I Sverige finns cirka 120 tuna-namn där bl.a. Västmanland har 18, Södermanland 28 och Uppland 49 tuna-namn (Kraft 2001, s.79).

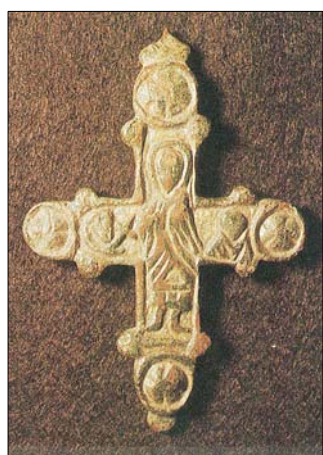
I kyrkans vapenhus finns sedan 1959 den runsten som tidigare påträffats vid Prästgården. Den uppmärksammades i skriftliga källor 1727. Texten på runstenen lyder i Janssons tolkning ”Djure och Johan läto resa stenen efter Vibjörn, sin fader. Litle ristade runorna” (Jansson 1964).

Stenens kors ger ett ganska ”bulligt” intryck vilket väcker frågan om den har någon förebild.

Figur 3 och 4. Runstenen i Romfartuna kyrkas vapenhus samt ett sentida kors i järn som talar samma formspråk. (Foto U. Alström.)

Vad man närmast tänker på är naturligtvis runstenen vid Grällsta, 9,5 km norr om Romfartuna kyrka, som har ett likartat kors som även det har komponerats av Litle. (Jansson 1964). Båda dessa kors kan ha en östlig inspirationskälla i form av bysantinska kors. Ett av de fåtal bysantinska kors som hittats i Skandinavien påträffades 1913 i Tullsta by som ligger ytterligare 1,5 km norr om Romfartuna. Dessa kors har lite mer rundade former som väl kan förklara runstenarnas korsformer där kanske Tullstakorsets medaljonger i korsarmarna är förebilden för Litle. Det bysantinska korset kan dateras till 1000–1100 -talen (Duczko 1991).

Figur 5. Korset som påträffades i Tullsta 1913 (Bild från SKALK 1991).

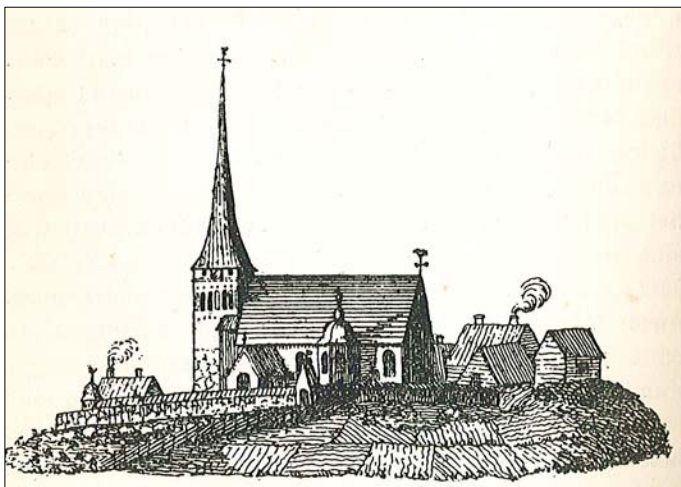
I Romfartuna kyrka spåras ytterligare bysantinska influenser i det senromanska väggmaleriet. Dateringen är svårförenlig konsthistoriskt med den gotiska 1300-tals kyrkan (Bonnier m.fl. 2008 s. 346f)

Romfartuna kyrka började förmodligen byggas strax efter sekelskiftet 1200–1300. Dendrokronologiska undersökningar av takets södra takstolar anger att virket till dessa fälldes 1306–1307. Förslag om datering till 1260–1270 - talen har också förekommit.

Kyrkans stomme är alltjämt medeltida. Valven, som byggdes under 1400-talet har gett kyrkan dess tillnamn, ”katedralen på slätten”.

1623 hade kyrkan tegelgolv. 1819 fylldes de murade gravarna i koret igen. 1823 fylldes alla gravar i kyrkan igen. 1885–1886 revs gravhällar och tegelgolvet upp och cementgolv göts i hela kyrkan. 1953 revs cementgolvet upp. Istället lades kalksten och trägolv in. 1965–1966 fick pelarna en fyrkantig form i och med att tegel murades på de befintliga pelarna (Hammariskiöld 2004).

I november 1994 genomfördes en arkeologisk förundersökning vid kyrkan i samband med att vatten och avloppsledningar skulle dras in i kyrkan. Dels var det det parallella schaktet vid norra kyrkomuren dels sträckningen från kyrkan ut genom den norra bogårdsöppningen, där det dokumenterades rester efter en äldre bogårdmur cirka 7 m söder om den nuvarande (Ros 1995). Platsen för dessa ledningsdragningar utnyttjades vid 2009 års schaktningar.

Figur 6. Romfartuna kyrka så som Grau såg den 1754 (Nytryck 1904).

Målsättning och metod

Målsättningen med den arkeologiska antikvariska kontrollen var att i första hand skydda fornlämning från skada och, om fornlämning påträffades, dokumentera anläggningar och kulturlager. Om mer omfattande anläggningar eller komplexa kulturlager berördes skulle arbetet avbrytas och samråd med länsstyrelsen hållas.

Om fornlämning påträffades skulle den arkeologiska antikvariska kontrollen inriktas på att begränsa fornlämningen i schaktet. En bedömning och karaktärisering av kulturlager, anläggningar och fynd skulle göras. En datering av fornlämningen, även en preliminär sådan, var önskvärd likaså en preliminär tolkning av påträffade kulturlager och anläggningar.

Om fornlämning påträffas skulle dessa i huvudsak dokumenteras med sektionsritningar och beskrivas. Eventuella murrester skulle markeras på en schaktplan. Arbetet fotodokumenterades.

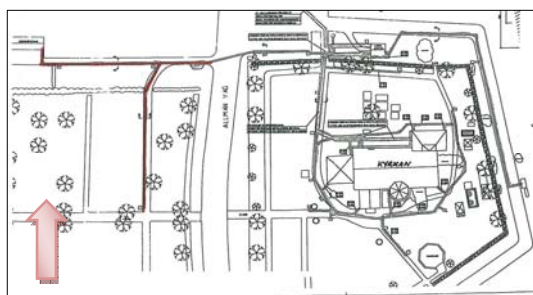
Målgruppen för den antikvariska kontrollen är länsstyrelsen och uppdragsgivaren d.v.s. Västerås kyrkliga samfällighet samt Romfartunas sockenmedlemmar.

All schaktning som genomfördes utanför kyrkan utfördes med en mindre grävmaskin med 0,7 m bred skopa (figur 7).

Genomförande

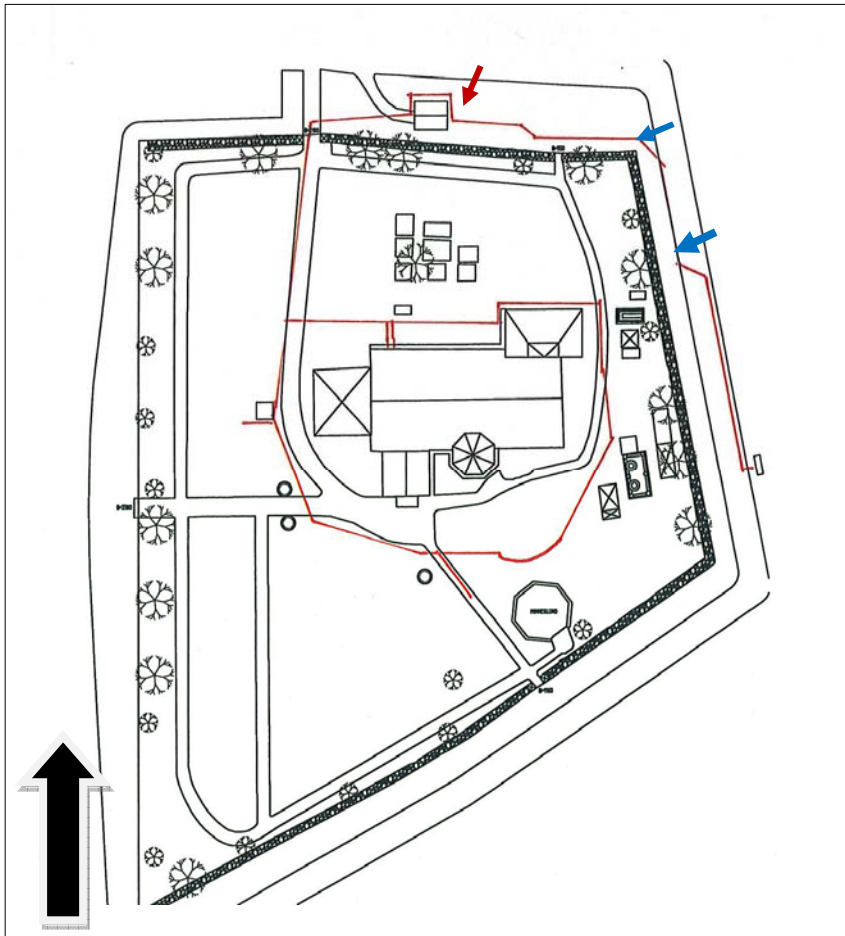
Figur 7. Maskinschaktning utefter kyrkans norra vägg. Foto från väst. (Foto U. Alström.)

Figur 8. Schakten, markerade med röd linje, väster om den gamla landsvägen var cirka 60 m långt. (Grundkarta Svensk Klimatstyrning Skala 1:1 600).

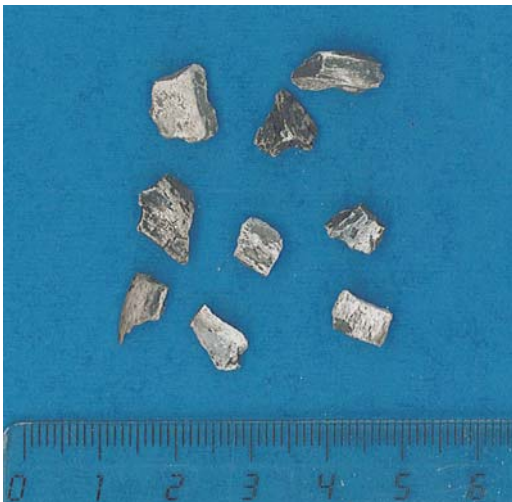
I det cirka 60 m långa schaktet på den nya kyrkogården väster om den gamla landsvägen mellan Västerås och Sala fanns endast ren lera. Schaktet grävdes till cirka 0,5 m djup. Inga anläggningar påträffades i dessa schakt.

I schakten runt kyrkan var bilden delvis en annan. Först och främst försvårades schaktningarna av berg som delvis går i dagen. Detta föranledde också att schakten inte riktigt följde den planerade sträckningen. Detta påverkade dock inte schaktningsövervakningen.

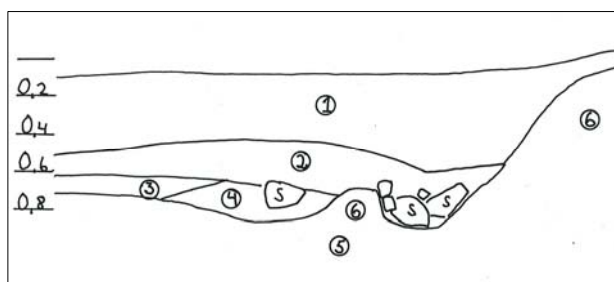
Figur 9. Romfartuna kyrka med gamla kyrkogården öster om den gamla landsvägen. Schaktlängden var här cirka 160 m, Röd linje markerar de djupaste schakten. Röd pil markerar raseringslager efter jordkällare. Blå pilar markerar rester av förstörda brandgravar (Grundkarta Svensk Klimatstyrning. Skala 1:1 000).

I schaktet utanför muren, som var oregelbundet grävt beroende på att berget skapade problem, påträffades norr om kyrkogårdsmuren vid det f.d. bisättningshuset ett raseringslager efter en jordkällare (muntlig lokal uppgift) (figur 9, markerad med röd pil). Materialet bestod av upp till meterstora stenar, tegel, cement och diverse skräp.

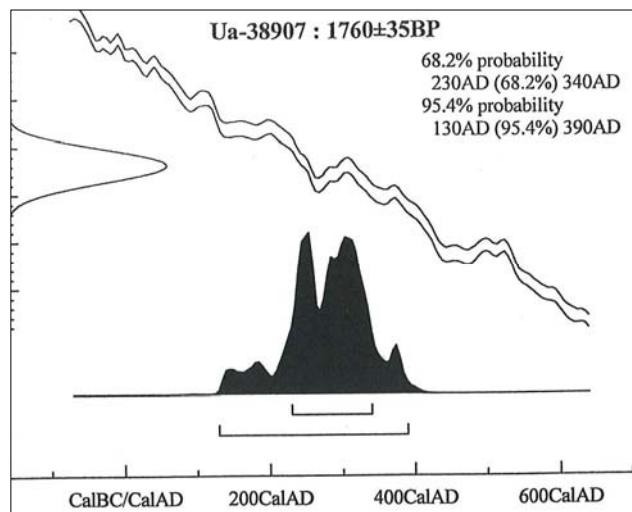
Figur 10. Brända ben från den förhistoriska graven utanför den östra kyrkogårdsmuren. (Bild U. Alström.)

Nordöst om kyrkan och utanför kyrkogårdsmuren påträffades rester efter två brandgravar (figur 9, markerade med blå pilar). Vid den övre blå pilen påträffades ett mindre parti, cirka 0,5 m långt, med sot men inga brända ben. Vid den södra, nedre blå pilen påträffades fläckvis ett brandlager med enstaka spridda brända ben samt mycket små brända benfragment som inte kunde samlas in. Den ursprungliga markytan på platsen var mycket kuperad när graven anlades varför det i huvudsak endast var i bergets skrevor som rester av den påträffades. Gravens utbredning i plan var cirka 2 m. Någon gravöverbyggnad kunde inte iakttas eftersom en väg har anlagts över graven.

Figur 11. Sektionsritning, östra schaktväggen vid brandgraven öster om kyrkan. 1. Påfört grus för parkeringsplats och väg, 2. Brun humus med fragm. brända ben, 3. Brun humus med lite sot, 4. Sot, kol och brända ben, 5. Naturlig morän samt 6 som är uppstickande berg (Ritning skala 1:40).

Graven har förmodligen tillhört ett gravfält. Platsen, på krönet av en bergklack i fulläkersbygd motsäger i varje fall inte detta. De insamlade benen, 9 fragment, användes till en ^{14}C analys. Analysen visar att graven anlades under senare delen av en förhistorisk period som kallas Romersk järnålder (Kr.f–400-talet).

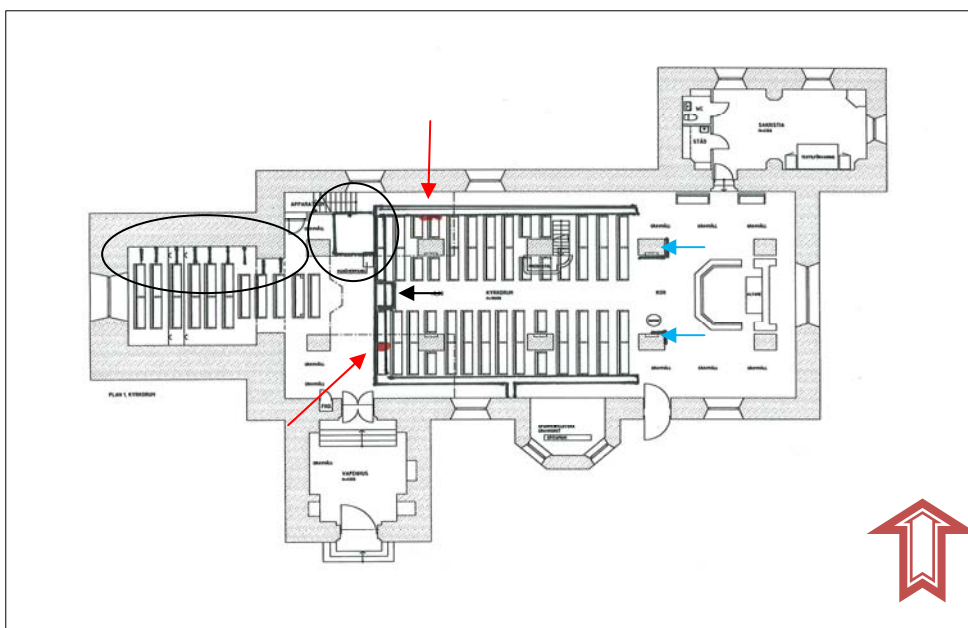

Någon osteologisk analys gjordes inte av de brända benen men en bedömning visade på att både djur och människa var representerade i benmaterialet.

Figur 12. Graven med de brända benen anlades på krönpartiet av bergklacken i slättlandet, på vad som långt senare blev en kristen begravningsplats. Graven dateras med 95 % säkerhet till 130–390 vår tideräkning (Possnert 2009).

Schakten inne på kyrkogården var 0,4–1,0 m breda och upp till 1 m djupa. Berg hindrade schaktningarna till planerat djup varför berget på en del platser skars. Man gjorde alltså rännor i berget för ledningar och kablar. Av arkeologiska iakttagelser är det mest frapperande att schaktmassorna i schakten runt kyrkan i stort sett bara bestod av matjord. Ett ganska omfattande arbete har alltså skett med att ställa i ordning kyrkogården så att det över huvud taget skulle gå att anlägga gravar på

platsen. Några skriftliga belägg att detta arbete skett är inte kända varför man inte heller kan säga när det gjordes (Hammar skiöld 2004). I schaktet norr om kyrkan var jordlagret 0,9 m tjockt och låg direkt på berget. Här påträffades en hel del omrörda ben från gravar.

Figur 13. Interiör av Romfartuna kyrka med de för schaktningsövervakningen intressanta ingreppen. Svart dubbellinje norr, söder och väster om bänkkvarteren markerar ledningsschakt. Cirkel markerar schaktad yta. Oval markerar ingreppen i Mungakyrkan. Blå pilar markerar platserna för pelarundersökningarna och röda pilar markerar möjliga vägglinjer efter en äldre kyrka. (Grundkarta Svensk Klimatstyrning, Skala 1:400).

Inne i kyrkans västra parti som är kyrktornets bottenvåning och som också kallas för Mungakyrkan togs 8 schakt upp för att ny bänkvärme skulle installeras. Schakten placerades mellan norra väggen och bänkkvarteret. Det skiljer sig något från den ursprungliga planeringen därför att man inte ville skada det gravkor som finns under bänkarna. De 8 schakten blev därför endast 0,2 m djupa (figur 13 där ingreppet i Mungakyrkan markeras med en oval).

I det norra sidoskeppets västra hörn (figur 13 markerat med en cirkel) grävdes en yta på cirka 4 m². Djupet var cirka 0,3 m och berörde enbart grusmassor.

Figur 14. Schaktet vid den norra pelaren där särskilt tegelfundamentet från 1427 visar att pelarna liksom efter 1966 var fyrkantiga. (Foto U. Alström.)

Schakten vid de två pelarfundamenten (figur 13 markerade med blå pilar) grävdes för att en fuktanalys skulle genomföras. Båda pelarna hade fundament bestående av tegel och natursten (figur 14).

I de långa smala schakten norr, söder och väster om bänkkvarteren (figur 13) fanns under golvreglarna endast ett lager av grus och småsten med något enstaka ben. Lagret var påfört och orsakade naturligtvis att trappor fick byggas vid ingångarna från sakristian och från vapenhuset. I den kyrkokaraktäristik som skrevs 2004 är detta stora golvarbete inte beskrivet och kan inte bestämmas exakt i tid. Emellertid påträffades i gruslagret ett antal skaftfragment till kritpipor. Kritpipor kan generellt dateras från 1600-talet och fram i 1800-talet.

Figur 15. Pipskaftsfragment som påträffades i det grusiga övre golvet. Det långa fragmentet är 9,5 cm. (Bild U. Alström.)

De fyra skaftfragmenten kan grovt dateras med hjälp av rökkanalernas diameter (Åkerhagen 1985). De antyder att gruslagret i kyrkan lades in omkring år 1700. Förutsättningarna för dateringen är att man faktiskt rökte inne i kyrkan när gruslagret lades ut. Gruslagret måste ha kommit på plats efter 1623 då det vid en biskopsvisitation nämns att kyrkan hade ett tegelgolv. Delar av detta golv påträffades under gruslagret varför uppgiften från 1686, att ett nytt golv lades i kyrkan, (Hammarskiöld 2004) kanske kan sättas i samband med gruslagret. Nästa stora golvreparation i Romfartuna kyrka gjordes 1886. Då revs gravhällar och tegelgolv upp. I stället göts ett betonggolv i kyrkan. Den händelsen har förmodligen inget att göra med det 0,3 m tjocka gruslagret där pipskaftfragmenten påträffades.

De tre långa schakten runt de norra och södra bänkkvarteren fördjupades ytterligare 0,1–0,15 m på grund av platsbrist för alla kablar och ledningar som skulle läggas under trägolvet. Därmed var djupet på schakten 0,4 m vilket innebar att de lager som framkom mer liknade ett normalt kulturlager under en kyrkas golv d.v.s. grus småsten kalkbruk tegelflorer och ben samt på två platser stensamlingar som kan vara rester efter ett fundament från en äldre kyrka (figurerna 13,16).

Den södra möjliga vägglinjen låg i linje med den södra pelarraden. Den synliga stenpackningen bestod av 6–7 stenar 0,2–0,4 m stora. Den norra möjliga vägglinjen låg i norra schaktets södra begränsning, det vill säga egentligen under norra bänkkvarterets trägolv vilket gjorde vidare undersökning omöjlig (figur 13).

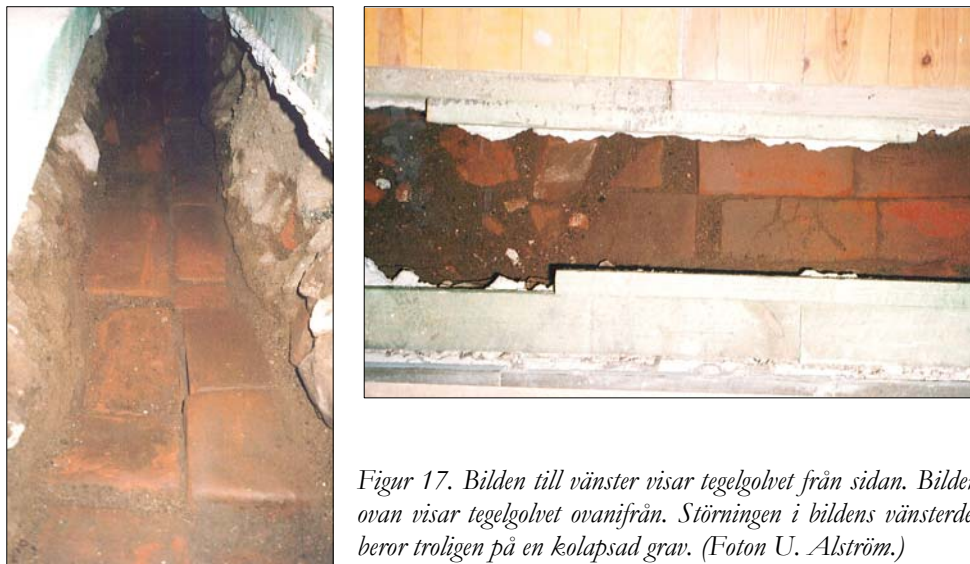
Om dessa stenpackningar tillhör en syllstensrad till en äldre kyrka så är den uppmätta bredden cirka 6,4 m (innermått). Om kyrkan skulle vara byggd och planerad i den medeltida alnen som är omkring 55–56 cm (Jansson 1995) borde vid en noggrannare uppmätning bredden vara cirka 6,1 m dvs 11 alnar. Ojämna breddmått i aln har uppmärksammats i bl.a. Svedvi och Malma kyrkor i Västmanland (Alström 2005,

2007). Den äldsta kyrkan i Romfartuna kan i så fall storleksmässigt jämföras med Surahammars medeltida kyrka som undersöktes 2001. Långhuset där beräknades vara 6x5,5 m stort (Jonsson & Nordström 2003).

Figur 16. Möjliga syllstenar under trögolvet i det norra kabelschaktet. (Bild U. Alström.)

Efter att ha fördjupat längschakten i kyrkan påträffades också rester efter ett tegelgolv. Förmodligen är det delar av det golv som inspekterades av biskopen 1623. Tegelgolvet sträckte sig efter hela norra schaktets längd. Storleken på teglen var 24–26 cm långa, 18–19 cm breda och 7–8 cm tjocka.

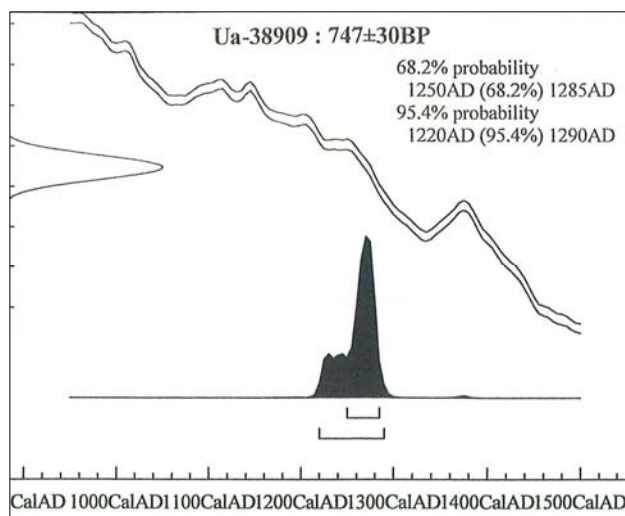
Figur 17. Bilden till vänster visar tegelgolvet från sidan. Bilden ovan visar tegelgolvet ovanifrån. Störningen i bildens vänsterdel beror troligen på en kolapsad grav. (Foton U. Alström.)

Under det 0,3 m tjocka gruslagret kom som nämnts ovan ”riktigt” kyrkolager som var ganska omrört beroende på att gravar grävts i kyrkan. Från det understa framtagna kulturlagret i schakten togs ben för en åldersbestämning.

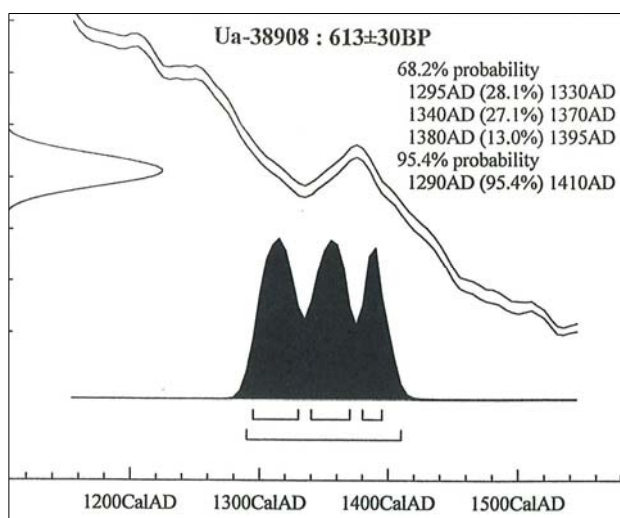
Det ena provet togs intill det som antas vara en rest av ett stenfundament till en äldre kyrka i det nord-sydliga schaktet omedelbart väster om bänkkvarteren. Resultatet visar

att det kan ha funnits en äldre och till ytan mindre kyrka på platsen innan den som nu finns.

Figur 18. Prov Ua-38909 visar att den döde med 95% sannolikhet avled och begravdes i eller intill kyrkan under perioden 1220–1290 vår tideräkning (Ångströmlab, Uppsala).

Figur 19. Prov Ua-38908 visar att den döde med 95 % sannolikhet avled och begravdes under perioden 1290–1410 vår tideräkning (Ångströmlab, Uppsala).

Det andra provet, Ua-38908, togs från schaktet intill den södra pelaren i kyrkan. Det här provet är samtida med den kyrka som nu står.

Prov Ua -38909 visar också med en 68% sannolikhet att den döde begravdes mellan 1250–1285. Dateringen är något äldre än de dendrokronologiska dateringarna till 1306–1307 (Hammarškiöld 2004). Proverna är tagna från kyrkans takstolar och är det hitintills äldsta belägget för den nu stående kyrkan. Eftersom årtalen visar på avverkningstillfället d.v.s. vintern 1306–1307 anses det rimligt att kyrkans tak byggdes omkring 1310 efter att timret fått torka.

Sammanfattningsvis har alltså den antikvariska kontrollen visat att det med stor sannolikhet funnits en äldre mindre kyrka på platsen för den nu stående kyrkan. Ett av två ¹⁴C dateringar samt möjliga rester av en stengrund inne i kyrkan pekar på det.

Emellertid har människan redan långt innan kyrkan byggdes använt platsen för begravningar. De rester av två brandgravar som påträffades öster om kyrkan berättar om att det med stor sannolikhet funnits ett gravfält på krönet av berghöjden redan under romersk järnålder det vill säga de första århundradena av vår tideräkning (0 – 400 vår tideräkning).

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Ortnamnsarkivet. Romfartuna socken.

Topografiska kartan 11G SO Västerås. Skala 1:50 000.

Otryckta källor

Catholic Encyklopedia. Uppslagsordet Curate.

Hammarskiöld, R., 2004. Romfartuna kyrka. Kulturhistorisk karaktäristik. Västerås stift.

Possnert, G., 2009. Resultat av ¹⁴C datering av bränt och obränt ben från Västmanland. Ångströmlaboratoriet. Tandemlaboratoriet. Uppsala universitet. Uppsala.

Ros, J., 1995. Romfartuna. Arkeologisk förundersökning. Romfartuna kyrka. UV Uppsala Rapport 1995:22. Uppsala.

Litteratur

Alström, U., 2005. Svedvi kyrka. Antikvarisk kontroll. Västmanlands läns museum. Kulturmiljöavdelningen rapport A 2005:A44. Västerås.

Alström, U., 2007. Malma kyrka. Antikvarisk kontroll. Kulturmiljövård Mälardalen Rapport 2007:12. Västerås.

Bonnier, A-C. Hägg, G. Sjöström, I. 2008. Svenska kyrkor. En historisk reseguide. Stockholm.

Duczko, W., 1991. Korset fra Kiplinge. Skalk nr 2. Højbjerg.

Grau, O., 1754. Beskrivning öfwer Wästmanland med sina städer, härader och socknar. Nytryck 1904. Wästmanlands Allehanda. Västerås.

Hallberg, G., 1985. Ortnamn på Öland. Stockholm.

Jansson, S.B.F., 1964. Västmanlands runinskrifter. Sveriges runinskrifter. Utgivna av KVHAA. Stockholm.

Jansson, S.O., 1995. Måttordboken. Nordiska museet. Stockholm.

Kraft, J., 2001. Tidiga spår av Sveariket. Upplands-Bro Kulturhistoriska Forskningsinstitut. Upplands-Bro.

Jonsson, K. & Nordström, A., 2003. En tidigkristen gravplats och en medeltida kyrklämning. Gravar och kyrkor i Sura 900–1800. Västmanlands läns museum. Kulturmiljöavdelningen rapport A 2003:A16. Västerås.

Ståhl, H., 1985. Ortnamn i Västmanland. Stockholm.

Wahkberg, M., 2003 (Red.) Svenskt ortnamnslexikon. Språk och folkminnesinstitutet. Uppsala.

Åkerhagen, A., 1985. Tobaksrökningens och kritpipans historia. Marinarkeologisk tidskrift. Västra Frölunda.

Tekniska och administrativa uppgifter

<i>KM dnr:</i>	KM 09088
<i>Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:</i>	431-7619-09 2009-09-18
<i>Undersökningsperiod:</i>	September-november 2009
<i>Arkeologitimmars:</i>	75 timmar
<i>Exploateringsyta:</i>	Utomhus 250 löpmetrar schakt. Inne i kyrkan 40 löpmetrar schakt.
<i>Personal:</i>	Ulf Alström
<i>Belägenhet:</i>	Romfartuna Prästgård 1:3. Romfartuna socken. Västerås kommun. Västmanlands län
<i>Topografisk karta:</i>	11G SO Västerås
<i>Koordinatsystem:</i>	Rikets
<i>Koordinater:</i>	X 6623700 Y1542370
<i>Inmätningssätt:</i>	Manuell
<i>Dokumentationshandlingar:</i>	Dokumentationshandlingar förvaras på VLM
<i>Fynd:</i>	Fynden F1 förvaras på KM i väntan på fyndfördelning

BILAGA

Bilaga 1. Fyndtabell.

Fyndnr	Sakord	Material	Egenskap	Vikt, gr	Antal	Antal. fragm.	Fragm. grad	Fyndomständighet
1	Skaftdelar	lera	Kritpipsskaft	17	1-2	4	-	Fynd från gruslagret
2	Ben	-	brända	-	9	-	-	Lager 4 (figur 11) Har använts för ¹⁴ C datering

